

**ihale konusu işte
yüklenicinin tayin edeceği
araç sürücülerinin kusurundan
doğacak zararlardan işleten
sıfatıyla yüklenicinin
sorumluluğu olduğu başvuru
sahibinin iddiasına konu
ettiği Teknik Şartname
düzenlemesinin sadece paletli
ekskavatör cinsi iş
makinesine ilişkin olduğu,
dolayısıyla söz konusu
Şartname maddesinin idarece
sürücüsüz kiralanacak
araçlara ilişkin
düzenlenmediği anlaşılması**

Hizmet İşleri Genel Şartnamesi'nin "Yüklenicinin genel sorumlulukları" başlıklı 6'ncı maddesinde "Yüklenici, işleri gereken özen ve ihtimamı göstererek planlayacak, projelendirecek (sözleşmede öngörüldüğü şekilde), yürütecek, tamamlayacak ve işlerde olabilecek kusurları sözleşme hükümlerine uygun olarak giderecektir. Yüklenici, bu

sorumluluklarının yerine getirilmesi için, ister kalıcı, ister geçici nitelikte olsun, gereken bütün denetim, muayene ve testleri yaptıracak ve işçilik, malzeme, tesis, ekipman vb. temin edecektir. Yüklenici, işin görülmesi sırasında ilgili mevzuatın izin vermediği insan ve çevre sağlığına zarar verici nitelikte malzeme kullanamaz veya yöntem uygulayamaz. İlgili mevzuatın izin verdiği malzeme ve yöntemler ise, öngörölmüş tedbirler alınarak ve usulüne uygun şekilde kullanılabilir. Bu yükümlölüklerin ihlal edilmesi halinde yüklenici, idarenin ve üçüncü şahısların tüm zararlarını karşılamak zorundadır.

Yüklenici, bu Genel Şartnamede öngörölen yükümlölük ve yasakları ihlâl ederek idareye veya üçüncü kişilere verdiği zarardan dolayı bizzat sorumludur.” hükmü,

Anılan Şartname’nin “Mevzuata uygunluk” başlıklı 12’nci maddesinde “İlgili bütün bildirimlerin ve bütün ödemelerin yapılması da dâhil olmak üzere yüklenici... (b) Malları veya hakları, işler dolayısıyla herhangi bir şekilde etkilenen veya etkilenebilecek olan kamu kurum ve kuruluşlarının düzenlemelerine uyacak ve bu hükümlerin ihlali nedeniyle ortaya çıkabilecek bütün sorumluluk ve cezalardan dolayı idarenin zararını karşılayacaktır.” düzenlemesi,

Bahse konu Şartname’nin “Kamu düzenine ve mallarına zarar vermeme” başlıklı 15’inci maddesinde “Yüklenici işlerin yürütölmesi, tamamlanması ve işlerde olabilecek aksaklıkların giderilmesi için gereken bütün işlemlerde, sözleşme koşullarına uygun davranma yükümlölüğü içerisinde;

(a) Kamu düzenine ve kamusal yaşamın gereklerine uygun davranacak,

(b) Kamunun mülkiyeti veya hüküm ve tasarrufu altındaki taşınır ve taşınmaz mallar ile özel kişilerin mülkiyetindeki taşınır veya taşınmaz mallara, kamusal kullanıma tahsis

edilmiş veya bırakılmış yol, meydan, park gibi orta mallarına ve kamu hizmetinde kullanılan mallara zarar vermeyecek, bunların kullanımına ve bunlara ulaşılmasına engel olmayacaktır.

Belirtilen hükümlerin ihlal edilmesi nedeniyle idarenin maruz kalabileceği tüm zarar, ceza, tazminat ve benzeri sorumluluklar ile bunların mali sonuçlarından doğacak giderler yüklenici tarafından karşılanacaktır.” düzenlemesi,

Aynı Şartname’nin “İş ve işyerlerinin korunması ve sigortalanması” başlıklı 19’uncu maddesinde “İşyerinde, işin başlamasından kabul belgesinin verilmesine kadar her türlü araç, malzeme, ihzarat, makine ve taşıtlar ile sözleşme konusu hizmet işinin korunmasından yüklenici sorumludur.

Yüklenici, kazaların, zarar ve kayıpların meydana gelmesini önlemek amacı ile gereken bütün önlemleri almak ve kontrol teşkilatı tarafından, kaza, zarar ve kayıp ihtimallerini azaltmak için verilecek talimatların hepsine uymak zorundadır.

Yüklenici, işin devamı süresince iş yerinde yapılacak çalışmalarda her türlü güvenlik önlemini almak zorundadır. İş sahasında veya çevresindeki bölgede, yeterli güvenlik önleminin alınmaması nedeniyle doğabilecek hasar ve zararın ödenmesinden yüklenici sorumludur. Ayrıca yüklenici, işyerinde kullanılan ekipmanın neden olabileceği kazalardan korunma usullerini ve önlemlerini çalışanlara öğretmek zorundadır. Bu konularda gerek kontrol teşkilatı tarafından istenen ve gerekse yüklenicinin kendi arzusu ile uyguladığı güvenlik ve koruma önlemlerine ilişkin giderlerin tümü yükleniciye aittir...” düzenlemesi,

Söz konusu Şartname’nin “Yüklenicinin kusuru dışındaki hasar ve zararlar” başlıklı 20’nci maddesinde “Olağanüstü haller ve

doğal afetlerin işyerlerinde ve yapılan işlerde meydana getireceği hasar ve zararlar ile sigortalanabilir riskler sigorta kapsamında olsun veya olmasın yüklenici bu hasar ve zararlar için idareden hiç bir bedel isteyemez. Ancak bu hasar ve zararlar nedeniyle meydana gelecek gecikmeler için yükleniciye gerekli süre uzatımı verilir.

Savaş, yurt içinde seferberlik, ayaklanma, iç savaş ve bunlara benzer olaylar veya yüklenici ve varsa alt yüklenici tarafından kullanılmadıkça bir nükleer yakıttan kaynaklanan radyasyonlar ve bunların gerektirdiği önlemler sonucunda meydana gelecek riskler gibi sigortalıması mümkün olmayan türden riskler ile idarenin işlerin tamamlanmış kısımlarını teslim alarak kullanmasından dolayı doğacak riskler idareye aittir.” düzenlemesi,

Başvuruya konu ihaleye ait İdari Şartname’nin “Ek” başlıklı kısmında

Sıra No	Açıklama	Birimi	Miktarı
...	...	...	...
2	(1 Adet) Paletli Ekskavatör (Sürücülü/Yakıtlı) (2012 Model ve Üzeri)	gün	365

düzenlemesi,

Teknik Şartname’nin “Paletli ekskavatör” başlıklı 2’nci maddesinde “... 2.4. Yüklenici iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine riayet edecek olup üçüncü şahıs kurum ve kuruluşların verebilecek her türlü zarardan sorumludur. ...” düzenlemesi yer almaktadır.

Yukarıda aktarılan ihale dokümanı düzenlemelerinden; ihale konusu iş kapsamında kiralanacak paletli ekskavatör cinsi aracın sürücüsü dahil şekilde idare tarafından temin edileceği, ilgili düzenlemede söz konusu iş makinesinin kullanımı sırasında üçüncü şahıslara verilen zararlardan yüklenicinin sorumlu olduğunun ifade edildiği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede; Hizmet İşleri Genel Şartname'nin aktarılan hükmü uyarınca yüklenicilerin işin görülmesi esnasında öngörülen yükümlülük ve yasakları ihlâl etmek suretiyle, idareye veya üçüncü kişilere verdiği zarardan dolayı bizzat sorumlu olacağının hüküm altına alındığı göz önüne alındığında; başvuru sahibinin iddiasının aksine, yüklenicinin tayin edeceği araç sürücülerinin kusurundan doğacak zararlardan işleten sıfatıyla yüklenicinin sorumluluğu olduğu, başvuru sahibinin iddiasına konu ettiği Teknik Şartname düzenlemesinin sadece paletli ekskavatör cinsi iş makinesine ilişkin olduğu, dolayısıyla söz konusu Şartname maddesinin idarece sürücüsüz kiralanacak araçlara ilişkin düzenlenmediği anlaşıldığından başvuru sahibinin iddiası yerinde bulunmamıştır.

Toplantı No	: 2022/051
Gündem No	: 18
Karar Tarihi	: 09.11.2022
Karar No	: 2022/UH.II-1378